
STUDIO

GALERIE

FORUM

FERENC MAURITS

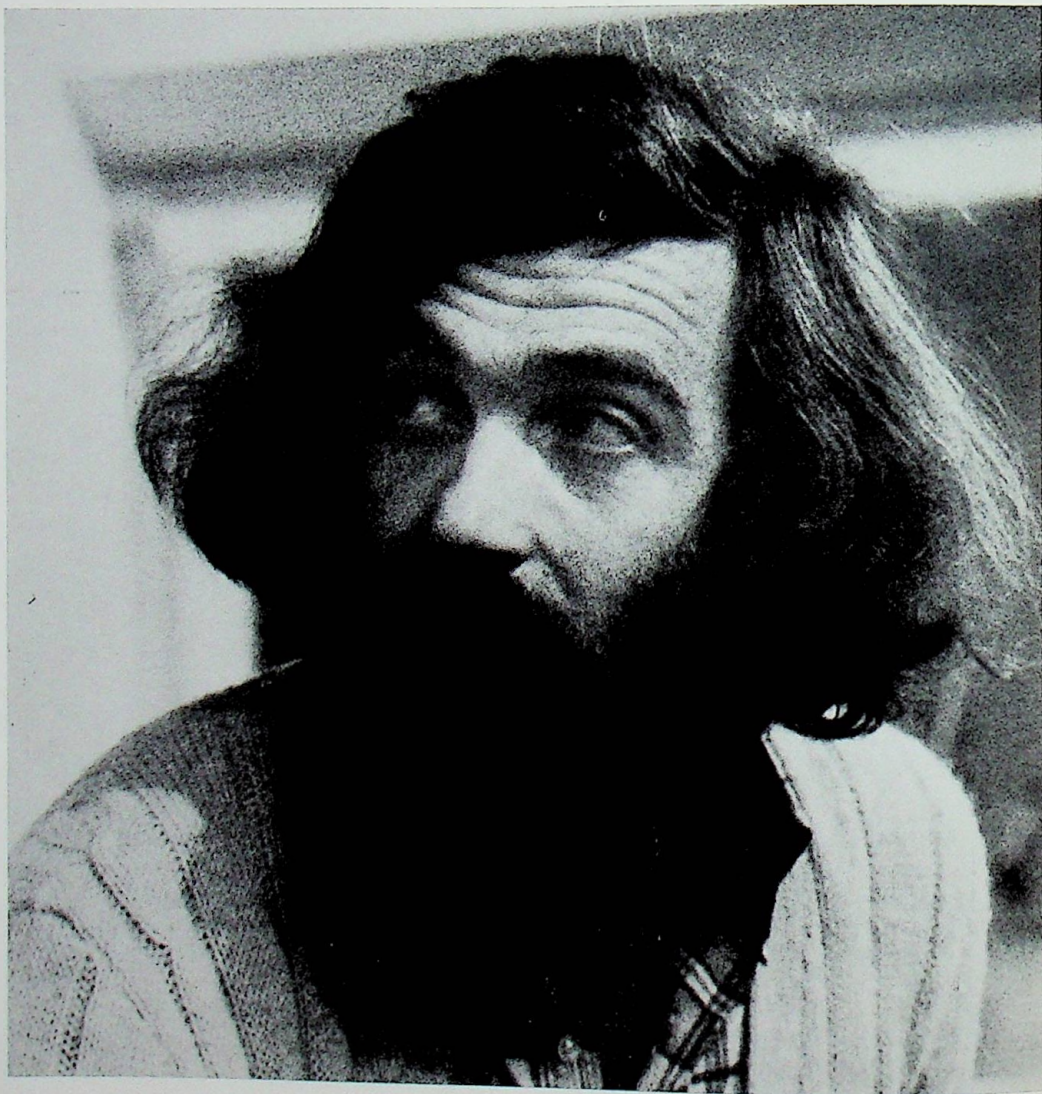
SGF

centar za kulturu i informacije — zagreb, preradovičeva 5

proljeće 1978.

Marijka 1978.

CRTEŽI / OBJEKTI

PREDGOVOR

Novosadski slikar FERENC MAURITS (rođen 1945. godine) u svojim crtežima i objektima prvenstveno je kolorist, suptilni promatrač pokreta u prostoru i atmosferi koja se neprestano raščlanjuje u nizove i slojeve, obojena polja bogatih vibracija i vrijednosti. Na prvi pogled steći ćemo, možda, dojam o stanovitoj slikovitosti njegovih prizora no Mauritseva se istraživanja kreću i u drugom smjeru: prema eksplicitnom spoznajnom problematiziranju aktualnih (psiholoških) problema i dilema življenja u suvremenom svijetu. O tome ovaj umjetnik ne govori patetično niti dramatično, ne koristi se izvanlikovnim, narativnim elementima niti podacima. Maurits se uvijek oslanja na emocije i nastoji ih sažeti u jednostavnu gestu, u otvorenu kolorističku metaforu što utjelovljuje raznovrsne, polivalentne slojeve razmišljanja i svijesti. Ferenc Maurits, u svojim novijim djelima, pokušava (na slikarski način) svjedočiti npr. o opasnostima ekološke katastrofe modernoga čovjeka i njegova okružja a „ČISTO“ i „NEČISTO“ osnovna je dihotomija njegove likovne vizije i problematike. U postavljanju toga zadatka nisu mu neophodni figurativni simboli niti prizori koji bi opterećivali jasnoću i izravnost njegove poruke. Svaku svoju misao ovaj slikar konkretizira nekom od mogućnosti „apstraktnoga pejzaža“, popraćenom raskošnom lepezom boja, oblika i slikarskih struktura. Maurits se ne služi pripovijedanjem niti ilustracijom bilo koje vrste već intuicijom, spontanim poniranjem u nepoznate dubine svijesti i doživljavanja. Nemir i dinamika prisutni su u svakome trenutku, borba svjetlosti i tame neodvojivi je činilac umjetnikova ponašanja. Ponekad će, u toj borbi, prevladati tama da bi se, na kraju, sva zbivanja rastvorila u svjetlosti, u zvučnim i snažnim senzacijama sunčeve prisutnosti i djelovanja. Svjetlost se pojavljuje u snopovima, na mahove se pojačava pa zatim slabi i nestaje da bismo je susreli na drugom mjestu, u novim okolnostima što mijenjaju njenu prirodu i snagu. Pred našim pogledom otvaraju se kozmička prostranstva, sjajni međuzvezdani prostori u kojima, bez razloga i povoda, može odjednom zavladata i zatamnjenje, posvemašnji nestanak zračenja i topline što prelazi u vlastitu suprotnost, u hladnoću, pomrčinu ili nijemost. Svaki blijesak prati grč i rasprsnuće, svaki treptaj u prostoru znak je nekog, često ugroženog, životnog otkucaja što se samo neprestanim pokretom može spasiti od neumitnog nestajanja u vremenu i beskrajnosti. Zvukovi se pretvaraju u odjeke, predmeti u priviđenja, tišina postaje sve glasnijom i

ŽELJKO SABOL

tajanstvenijom. I ne znamo više da li je pred nama jutro ili noć, sumrak ili praskozorje...

Na crtežima Ferenca Mauritsa izmjenjuju se jasna, omeđena polja s amorf-nim površinama na kojima se oblici razlažu a boja rasprskava u sitnim česticama, pojačavajući dojam nestalnosti i treperenja, međusobnog prožimanja različitih vrijednosti i značenja. Sukob, dodir i interferencija osnovna su obilježja Mauritsevih slikarskih površina, tih poprišta dinamičnih ritmova i zbivanja, neobičnih optičkih senzacija što na vrlo složen način izazivaju naše misli i poglede. Pa ipak, stanovita (unutarnja) ravnoteža nigdje nije dovedena u pitanje, njome se pomiruju suprotnosti, približuju sve granice i krajnosti. Obično se, na tamnoj podlozi, oblikuju slobodne i zvučne kromatske sintagme a načelo komplementarnoga kontrasta osnovna je zakonitost Mauritseva slikarstva. Njegova su sredstva linije i trake, snopovi i pomaci ustrojani u „napetu“ i pokrenutu kompoziciju ili nešto smirenija sugestija bezimenih prostora, ispunjena na mjestima i ponekom organskom asocijacijom, doživljajem ili prisjećanjem. Prisutnost organskog vidljivija je, rekao bih, u Mauritsevima objektima iako su oni sazdani od nađenih i odbačenih materijala, određenije: od otpadaka olov-nih cijevi što ih umjetnik pronalazi u tiskari gdje je zaposlen. Oni se gomi-laju i povezuju u nove cjeline, u obliku slučajnih nanosa koji, ipak, grade jednu organiziranu strukturu u prostoru. Dok smo u crtežima prisustvovali, najčešće, okomitom gibanju u Mauritsevima objektima prevladava hori-zontala, vodoravno rasprostiranje plastičkih elemenata djela. Na povezanim masama objekata slikar intervenira bojom, u širokom rasponu od tamnine i srebrnih sivila do „sirovih“, otvorenih zvukova i naglasaka. I ovdje se, iako je riječ o drugom području zanimanja, potvrđuje izraziti koloristički poziv i temperament Ferenca Mauritsa. O svemu što nam želi saopćiti ovaj umjetnik govori bojom, njenim zračenjem i djelovanjem, što dokazuje čistoću njegove vizije i njen specifičan pikturalni karakter. U vremenu sumnje u slikarstvo Maurits pokazuje pojedine nove, slobodne puteve u nepoznato. U trenutku umjetnikovih otkrića i mi ćemo s njim podijeliti sudbinu stvaralačke radosti. Maurits nas, na taj susret, ovim dje-lima nedvojbeno i poziva. A mi se odazivamo...

BIOGRAFIJA
SAMOSTALNE IZLOŽBE
SKUPNE IZLOŽBE
NAGRADE

BIOGRAFIJA

FERENC MAURITS rođen je 1945. godine u Novom Sadu.
Školu primijenjene umjetnosti pohađao je u Novom Sadu.
Živi i radi u Novom Sadu: Gundulićeva 29.

SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1966. SUBOTICA, Galerija Likovnog susreta
- 1967. BEOGRAD, Galerija Grafičkog kolektiva
- 1970. NOVI SAD, Salon Tribine mladih
- 1972. NOVI SAD, Galerija likovnih umjetnika Vojvodine
- 1973. BEOGRAD, Galerija Kolarčevog narodnog univerziteta
NOVI SAD, Galerija Radničkog univerziteta „Radivoj Ćirpanov“
- 1974. PRIŠTINA, Galerija OZK
- 1975. NOVI SAD, Galerija likovnih umjetnika Vojvodine
- 1977. NOVI SAD, Galerija Radničkog univerziteta „Radivoj Ćirpanov“
- 1978. ZAGREB, Studio Galerije Forum Centra za kulturu i informacije

SKUPNE IZLOŽBE U ZEMLJI

- SUBOTICA, Likovni susret (1967, 1968)
- BEOGRAD, Oktobarski salon (1968, 1969, 1970, 1971, 1973) Kritičari su odabrali, Izložba glava, Atelje 212 (1968)
- NOVI SAD, Savremeni likovni umetnici Vojvodine (1968)
- SENTA, Izložba umjetničke kolonije (1968, 1969)
- BEOGRAD, Savremeni likovni umetnici Vojvodine (1969)
- BAČKA TOPOLA, Izložba umjetničke kolonije (1969)
- BEOGRAD, Trijenale jugoslavenske likovne umjetnosti (1970)
- SOMBOR, Likovna jesen (1971, 1974), Peti trijenale savremenog jugoslavenskog crteža (1975)
- NOVI SAD, Novosadski salon (1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977)
- BEOGRAD, Grafika mladih jugoslavenskih stvaralaca, Svijet u kome živimo (1972)
- NIŠ, PRIŠTINA, KRAGUJEVAC, Likovni umjetnici Novog Sada (1971)
- BEOGRAD, ZAGREB, LJUBLJANA, Suvremena likovna umjetnost Vojvodine (1972)
- BITOLA, Trijenale suvremene jugoslavenske grafike (1972)
- NOVI SAD, Novosadski likovni krug (1973, 1974)
- BANJA LUKA, Likovni umjetnici Novog Sada (1973)
- DUBROVNIK, Suvremena jugoslavenska umjetnost (1974)
- BEOGRAD, Novosadski likovni krug (1975)
- NOVI SAD, Crtež likovnih umjetnika Vojvodine (1975)
- BEOGRAD, Zlatno pero Beograda (1972, 1973, 1974, 1975)
- SREMSKA MITROVICA, Prvi sremskomitrovački salon (1976) itd.

SKUPNE IZLOŽBE U INOZEMSTVU

REPRODUKCIJE

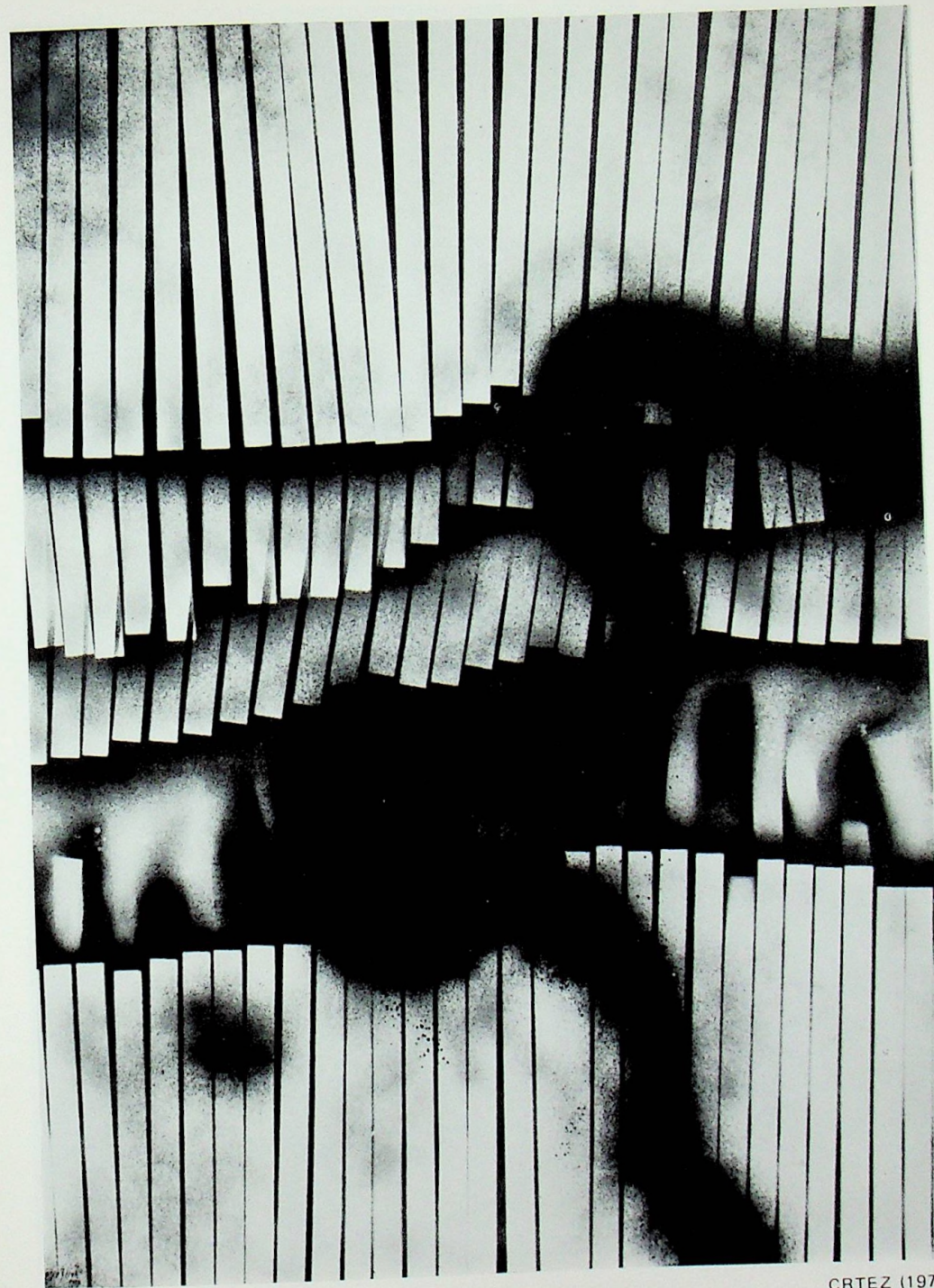
TEMIŠVAR, Suvremeni likovni umjetnici Vojvodine (1969)
MODENA, Deset slikara iz Novog Sada (1972)
BUDIMPEŠTA, Suvremena jugoslavenska umjetnost (1973)
COVENTRY, Suvremena jugoslavenska umjetnost (1973)
BRATISLAVA, Suvremeni likovni umjetnici Vojvodine (1973)
REGENSBURG, Likovni umjetnici Novog Sada (1972)
LEVERKUSEN, Suvremeno jugoslavensko slikarstvo i kiparstvo (1974)
HOECHST, Suvremeno jugoslavensko slikarstvo i kiparstvo (1974)
BERLIN, Novosadski likovni krug (1974)
GALAZZO, Suvremeni likovni umjetnici Vojvodine (1974)
WROCLAW, ZELENIA GORA, BIRGLICZ, Likovni umjetnici Vojvodine (1976)

NAGRADE

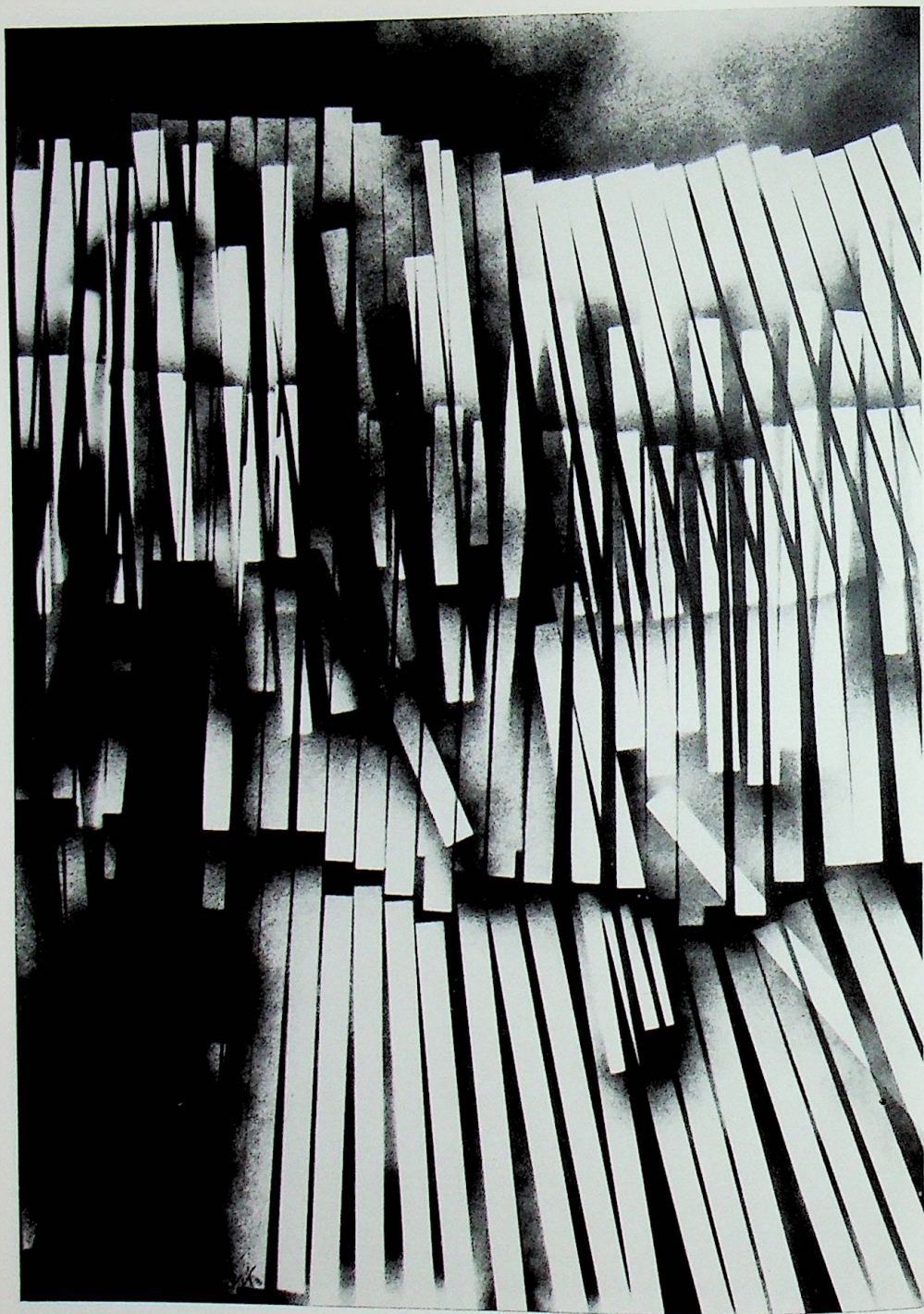
NOVI SAD, Nagrada OK SO za slikarstvo (1968)
BEOGRAD, Plaketa „Zlatno pero Beograda“ (1972)
BEOGRAD, Zlatno pero Radničkog univerziteta „Đuro Salaj“ (1972)
NOVI SAD, Nagrada Novosadskog salona za crtež (1973)

CRTEŽ (1977)

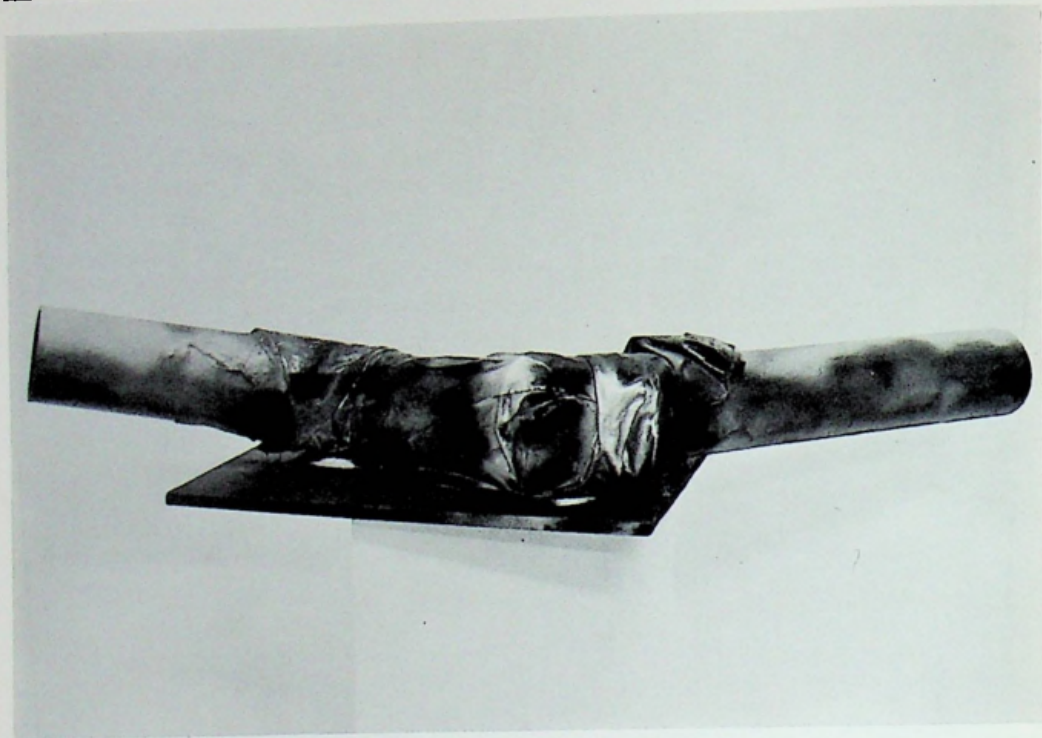
CRTEZ (1977)

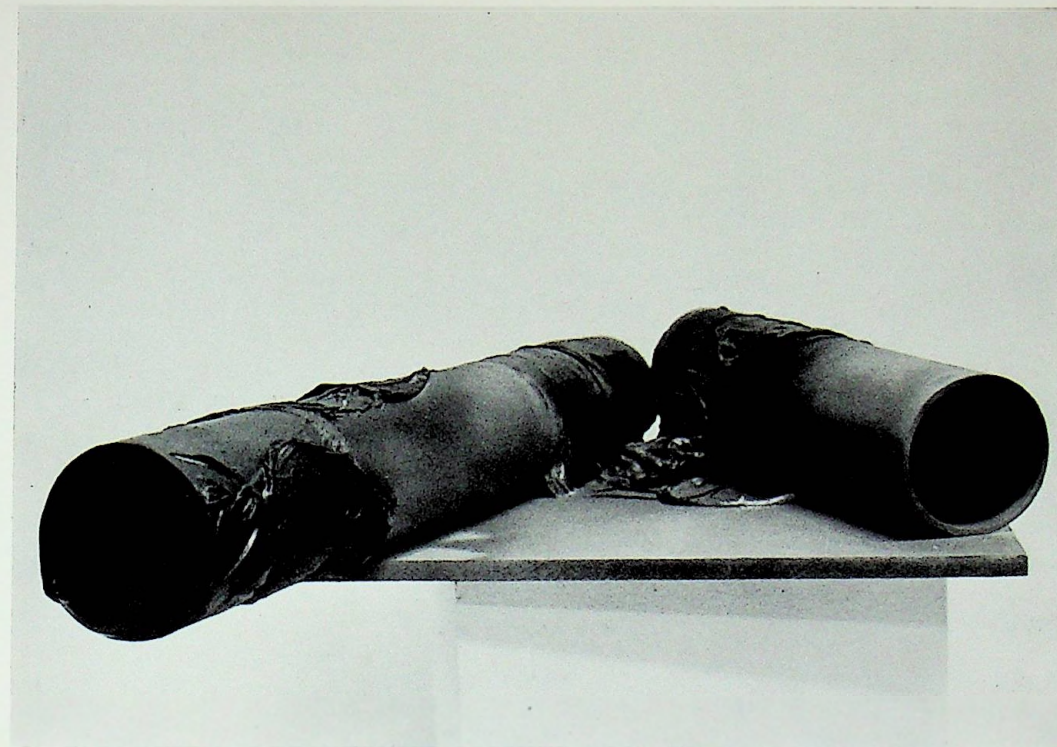
CRTEZ (1977)

CRTEŽ (1977)

OBJEKT (1977)

OBJEKT (1977)

Izdavač	STUDIO GALERIJE FORUM CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA
Za izdavača	JAKŠA SINGER
Urednik kataloga	ŽELJKO SABOL
Predgovor	ŽELJKO SABOL
Plakat	IVICA STANČIN
Grafički urednik kataloga	FEDOR LIČINA
Postava izložbe	FERENC MAURITS ŽELJKO SABOL
Tehnička postava izložbe	BRANIMIR ČILIĆ BORIS ŠVALJEK
Fotografije	ZOLTAN APRO
Tisak plakata	ŽELIMIR BAKOVIĆ FOTOGRAFIČKI ATELIJER CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA, PRERADOVIĆEVA 5
Tisak	SVEUČILIŠNA NAKLADA LIBER, ZAGREB
Naklada	300 KOMADA

